

L'INNOCENT

Guia didàctica

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

FITXA TÈCNICA

Títol original: The Innocent
Nacionalitat: Anglesa-Alemanya
Director: John Schlesinger
Producció: Norma Heyman, Wieland Schulz-Keil i Chris Sievernich
Muntatge: Richard Marden
Guió: Ian McEwan, basat en la seva pròpia novel·la homònima

Música: Gerald Gouriet
Actors principals: Anthony Hopkins, Isabella Rossellini, Campbell Scott, Hart Bochner i Ronald Nitschke
Durada: 118 minuts
Any: 1992

A QUI ES POT ADREÇAR

Segon cicle d'ESO, postobligatòria.

SINOPSI ARGUMENTAL

Ens trobem a l'any 1989, quan el mur de Berlín està a punt de ser enderrocat. Leonard recorda una aventura que va tenir lloc en la mateixa ciutat durant l'any 1955 quan aquesta estava dividida en quatre sectors: francès, anglès, nord-americà i soviètic. Leonard, anglès es veu embolicat en un pla ideat pels americans per intervenir el sistema de comunicacions de l'Alemanya de l'Est. Leonard s'enamora de Maria, una alemanya. Però, Robert, dels serveis secrets dels Estats Units, no es fia de Maria perquè pensa que el seu interès per Leonard no és tan sols personal. Maria desapareix, encara que Robert la troba. Li han donat una pallissa. Ha estat el seu marit que no vol signar el divorci sense obtenir diners i informació sobre Leonard.

TEMA PRINCIPAL I POSSIBLES SUBTEMES QUE PLANTEJA LA PEL·LÍCULA

La trama del film planteja la situació en què es trobava Berlín un cop acabada la Segona Guerra Mundial. Un home es veu embolicat en un pla ideat pels nord-americans per intervenir el sistema de comunicacions del sector soviètic d'Alemanya en plena Guerra Freda. La pel·lícula planteja també com la sospita era el llenguatge universal d'aquell temps quan, fins i tot, l'amor era sospitos i l'amistat es basava en la necessitat i no en la confiança. En definitiva, s'explica una història d'espionatge amb el rerefons d'una història d'amor mediatitzada pels interessos polítics i l'ambient policial de Berlín.

OBJECTIUS FORMATIUS

- Conèixer i reflexionar entorn la situació de Berlín una vegada acabada la Segona Guerra Mundial. Extrapolar aquesta situació a altres ciutats com per exemple Viena.
- Conèixer aspectes generals i específics sobre les conseqüències de la Guerra Freda i l'enfrontament entre els països del bloc Occidental -Estats Units, França i Anglaterra- i del bloc de l'Est -la Unió Soviètica. La formació d'aquests dos grans blocs antagònics, un cop finalitzada la Segona Guerra Mundial, planteja la possibilitat constant d'un nou conflicte. Però, el record de la destrucció de l'última guerra i la por a les armes nuclears que els dos blocs tenien van reduir les possibilitats d'un enfrontament. Els conflictes van sorgir amb certa freqüència, però van quedar localitzats, com és el cas de la pel·lícula, en un espai concret, on els dos blocs es van enfrontar, però sense voler que la guerra es generalitzés.
- Observar que les principals motivacions de la Guerra Freda rauen en els interessos estratègics i polítics.
- Adonar-se de les diferències entre els països que havien lluitat junts contra un mateix enemic durant la Segona Guerra Mundial i que ara mostren les seves diferències.
- A l'actualitat, acabades les tensions entre els dos blocs la lectura ideològica de la pel·lícula s'enriqueix com un estudi de les mentalitats d'un període.

CONTINGUTS QUE ES PODEN TREBALLAR

- Treballar la situació política prenent com a punt de partida la vida quotidiana en la base dels EUA; i prenent com a eix central l'espionatge entre aliats.
- Remarcar que la finalitat per la qual els alemanys passen informació no és bàsicament política sinó també econòmica ja que volen obtenir prestacions per subsistir. Per tant, no es tracta de defensar ideals sinó d'aprofitar-se de la situació conjuntural.
- Les dificultats econòmiques dels perdedors de la Segona Guerra Mundial. Reconstrucció del país i la manera de superar la desconfiança en els aliats.
- Reflexionar sobre els entrebancs per començar una nova vida un cop finalitzat un conflicte armat, afegint les dificultats per demostrar els propis ideals.
- Al principi de la pel·lícula, els dos protagonistes van en un cotxe i quan abandonen el Berlín occidental per passar a la zona soviètica són aturats per uns soldats en un pont, el pont sobre el Wannsee. Assenyalar que en aquest lloc fou on es van intercanviar centenars d'espies; un pont que havia destacat en la Guerra Freda i en molts llibres i pel·lícules que es van fer sobre aquest difícil capítol de la història.
- Observar les celebracions que es fan quan s'enderroca el mur de Berlín a l'any 1989.

ACTIVITATS I METODOLOGIA

1. Motivació inicial

- Estudiar l'època: la divisió d'Alemanya en quatre zones controlades per quatre països aliats, en cop finalitzà la Segona Guerra Mundial.

2. Després de veure la pel·lícula

- Ubicar els fets del film en el context històric, a partir de l'ús de fonts diverses i de documents històrics.
- Assenyalar en un mapa els canvis territorials que Alemanya va patir abans de la guerra. Reflectir en el mapa les divisions de l'Alemanya de la postguerra i sota qui estava controlada cada zona.
- Descriure les principals tensions -polítiques, econòmiques, ideològiques...- que hi va haver al territori alemany durant la Guerra Freda i les seves conseqüències.

3. Fitxa d'anàlisi

Analitzar la pel·lícula en els aspectes següents:

Què passa?

Quina és la part fonamental de l'argument?

A qui passa?

Quins són els personatges principals? Quines situacions hi viuen, quin paper hi desenvolupa cadascun d'ells? Quins valors hi mostren?

On passa?

En quins escenaris té lloc l'acció de la pel·lícula? Quin ambient s'hi descriu? Quin és el context?

Quan passa?

En quina època històrica s'inicia i acaba el film?

Com passa?

Com s'hi desenvolupa l'acció? Quines estratègies s'utilitzen?

4. Relacions que es poden establir

- La història d'Alemanya des de després de la Segona Guerra Mundial fins a la caiguda del mur de Berlín.
- L'espionatge i com se'n pot fer un ús correcte o incorrecte, i com en aquest cas es pot fer amb un interès polític.

ALTRES PEL·LÍCULES SOBRE LA GUERRA FREDA A EUROPA

El tercer home (Carol Reed, 1949) sobre les conseqüències de la Guerra Freda a Viena a l'any 1947.

Uno, dos, tres (Billy Wilder, 1961) comèdia, realitzada amb sàtira i sarcasme, sobre el Berlín dels anys 60.

La Casa Rusia (Fred Schepisi, 1990), un editor anglès aprofita la perestroika per establir relacions amb l'URSS però ben aviat es veurà embolicat en un món d'espies.

BIBLIOGRAFIA

HEFFER, J i LUNAY, M.: *La Guerra Fría, 1945-1972*, Madrid, Akal, 1992.

LAGUEUR, W.: *Europa después de Hitler*, Barcelona, Grijalbo, 1984.

PEREIRA, J. C.: *Historia y presente de la Guerra Fría*, Madrid, Istmo, 1989.

Magí Crusells